

Јавно приватно партнерство

Комисија за јавно приватно партнерство

Због све веће потребе за изградњом нове јавне инфраструктуре, улагањем у добра од општег интереса као и пружањем услуга од јавног значаја у Републици Србији, било је неопходно створити правни и институционални оквир за привлачење приватних инвестиција.

Дуго очекивани Закон о јавно-приватним партнерству и концесијама усвојен је у новембру 2011. године, што је од посебног значаја због смањених шанси за добијања повољних кредита од међународних финансијских институција, те је постало неопходно ангажовање приватног капитала за изградњу путева, школа, водовода, депонија и свих оних пројеката за које немају средстава за традиционално буџетско финансирање. Суштина увођења приватног сектора, јесте смањење фискалног притиска на локални буџет, убрзање инфраструктурних улагања, побољшање услуга и смањење њихових цена.

Законом је по први пут у правни систем Републике Србије уведен појам јавно-приватно партнерство и по први пут ће државни и локални органи бити у могућности да своје потребе за инфраструктуром и јавним услугама реализују по овом моделу уз јасно утврђена правила поступања.

Овај Закон, омогућава Влади, покрајини и локалним самоуправа, свакоме из својих надлежности, да самостално донесу одлуку о покретању поступка за реализацију пројекта ЈПП и о сарадњи са приватним партнером. Томе мора да претходи анализа економске ефикасности предложеног пројекта, односно, јавни сектор мора да докаже да је конкретан пројекат боље реализовати путем партнерства са приватним сектором и да је исти исплатив (добијена већа вредност за уложени новац).

Глобално посматрано, посебно у временима економске кризе, владе не могу задовољити стално растућу потребу за јавним услугама делујући самостално, тако да се наметнула потреба да се потражи помоћ и у осталим секторима. Током периода спорог раста, приходи влада врло често нису довољни да би се задовољили сви захтеви, што захтева болне резове у буџетима да би се смањила потрошња или (не)популарно повећање пореза. Партнерство може обезбедити наставак пружања или побољшање нивоа услуга, уз смањене трошкове.

Јавно-приватно партнерство је један од најперспективнијих облика такве сарадње. Она се заснива на признавању да и јавни и приватни сектор могу имати користи од удруживања својих финансијских (и административних) ресурса, знања и стручности за побољшање пружања услуга свим грађанима.

У складу са Законом о јавно-приватном партнерству (“Службени гласник РС”, број 88/11), Комисија за јавно приватно партнерство пружа стручну помоћ при реализацији пројеката јавно-приватних партнерстава и концесија, као међуресорно јавно тело оперативно независно у свом раду.

Комисија је образована Одлуком о образовању Комисије за јавно-приватно партнерство (“Службени гласник РС”, број 13/12), коју је донела Влада. Овом одлуком, у Комисију, која броји девет чланова, именовани су председник и чланови Комисије на предлог председника Владе, министарства надлежног за послове економије и регионалног развоја, министарства надлежног за послове финансија, министарства надлежног за послове инфраструктуре, министарства надлежног за послове рударства, министарства надлежног за послове комуналних делатности, министарства надлежног за послове заштите животне средине, аутономне покрајине и града Београда. Представник министарства надлежног за послове економије и регионалног развоја је уједно и председник Комисије, а представник министарства надлежног за послове финансија је заменик председника Комисије.

Комисија:

- помаже у припреми предлога за ЈПП како би се олакшао развој јавно-приватних партнерстава и јавних уговора;
- информише и консултује о питањима јавно-приватних партнерстава са или без елемената концесије;
- даје мишљење у поступку одобравања предлога ЈПП пројекта без елемената концесије и у поступку предлагања концесионог акта надлежним органима за одобравање;
- идентификује и олакшава реализацију најбољих страних искустава за Републику Србију у погледу јавно-приватних партнерстава са или без елемената концесије;
- израђује методолошке материјале у области јавно-приватног партнерства, укључујући методологију којом се уређује процена трошкова и анализу добијене вредности у односу на уложена средства (*валуе-фор-монеу*);
- сарађује са другим институцијама државне управе и невладиним организацијама у области јавно-приватних партнерстава;
- на захтев јавног тела, односно даваоца концесије даје препоруке о пројектима;
- подноси Влади годишњи извештај о реализованим пројектима у складу са овим законом у Републици Србији;
- сарађује са органима Републике Србије надлежним за послове буџетске инспекције, Државном ревизорском институцијом, службом аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе надлежном за послове буџетске инспекције и другим домаћим и међународним органима, организацијама и институцијама у обављању послова из своје надлежности;

- објављује, на својој интернет презентацији, годишњи извештај о реализованим пројектима по усвајању од стране Владе, као и друге податке и информације за које оцени да су од значаја за примену овог закона;
- врши и друге послове у складу са овим законом.

Министарство надлежно за послове економије обезбеђује простор и друге услове за рад Комисије и обавља стручне, административне и техничке послове за Комисију, а нарочито: прима пријаве пројеката и обрађује их; води евиденције о ЈПП и концесионим пројектима; припрема предлог годишњег извештаја, који Комисија подноси Влади; обавља и друге стручне, административне и техничке послове од значаја за рад Комисије.